

BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

FIGUERES

Curs 2022/23

L'ORENETA

Guillem Clua

(El text s'enviarà per correu electrònic)

**Dimecres, 30
de Novembre
a les 7 de la
tarda**
Coordina:
Magda Bosc i
Rocamora

Figueres Cultura

BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT **FIGUERES**
CENT ANYS

Guillem Clua (Barcelona, 1973)

Dramaturg, guionista, director d'escena i periodista català.

Llicenciat en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona, va iniciar la seva formació teatral a la London Guildhall University. Està vinculat a l'Obrador de la Sala Beckett.

És un dels autors contemporanis espanyols amb més projecció internacional. Les seves obres més conegudes com són *La pell en flames*, *Smiley* i *L'oreneta*, han estat traduïdes a nombrosos idiomes i s'han representat per tot el món. S'han traduït a l'anglès, alemany, italià, francès, grec, búlgar i serbocroat. Amb el seu primer text, *Invisibles*, va obtenir el Premi de Teatre Ciutat d'Alcoi 2002, i el 2004, *La pell en flames* va obtenir el Premi Alcoi per segona vegada i el Premi de la Crítica al millor Text del 2005. La versió en anglès s'ha estrenat en set ciutats nord-americanes, i el 2006 el dramaturg es va traslladar a Nova York per a presentar-hi *Gust de cendra*. Seguidament va escriure *Marburg*, estrenada al Teatre Nacional de Catalunya (TNC) el 2010.

En els darrers anys, Clua ha escrit obres amb una gran influència política com són ***L'Oreneta***, *El gust de les cendres*, *La pell en flames* i *Justícia*, que fou la darrera obra revelació a Barcelona. Es tracta d'una peça teatral que presenta una història que va des del final de la Guerra Civil Espanyola a les primeres manifestacions gais a Barcelona, i des del concert dels Beatles a la Monumental a la transició, i que inclou el cas Banca Catalana i el pujolisme. Precisament, el 2020 aquesta obra va rebre el Premi Nacional de Literatura Dramàtica del Ministeri de Cultura. (Extret de la Wikipedia)

El bon Pulse (universal) de Clua

El que més destaca de 'L'oreneta' de Guillem Clua és l'ofici amb què està tramada

Martí Figueras /Comunicador cultural/ 01/03/2022 El núvol digital

El mateix **Guillem Clua** avisa al dossier de premsa que amb *L'oreneta* no va voler agafar distància amb el terrible assassinat de 50 persones que va tenir lloc al bar Pulse d'Orlando, el 12 de juny del 2016. Diu que va escriure l'obra a raig i al cap de poc del succés. Diu que no va voler evitar la identificació amb els seus personatges, ni mitigar les emocions a l'hora d'escriure l'obra. Diu que no ha usat mecanismes postdramàtics per tal que els personatges esdevinguin menys

recognoscibles. Clua volia que la història que explica a *L'oreneta* fos un cop de puny al cor dels espectadors. I de bona fe que ho aconsegueix. La construcció del melodrama és canònica, les interpretacions ajustades i el missatge que transmet és universal. I tot i això, hi ha quelcom que grinyola.

Emma Vilarasau i Dafnis Balduz protagonitzen 'L'oreneta' a La Villarroel. © David Ruano

Clua ha volgut parlar d'aquell atac homòfob dibuixant dos personatges que, de manera directa o indirecta, van ser-ne víctimes. L'autor decideix encertadament situar l'acció i els personatges en un lapse de temps suficient perquè les ferides hagin cicatritzat. Però ja se sap que una cicatriu és, en el fons, una marca externa i que, depenent del grau, la ferida encara està latent sota la pell. Dos anys després l'Amèlia (**Emma Vilarasau**) rep la visita del Ramon (**Dafnis Balduz**). Diu que necessita classes de cant (ella n'és una reputada professora) per a l'enterrament a la seva mare morta recentment. Tots sabem que això no és així i que aquest noi té unes altres intencions. La pista és que va ser company de coral del seu fill. Més endavant, la mare destapa la veritat: el seu fill va ser mort en un atemptat a un bar. De fet, en cap moment es diu el nom i la localització del bar: és igual que fos als EUA, això pot passar a qualsevol lloc. El Ramon sembla fer-se l'orni, com si no ho sabés, però al mateix temps va interrogant a la mare i buscant més detalls. Buscant el que realment sap la mare. I és aquí on hi ha el primer punt que grinyola en la construcció del text.

Hi ha un moment, al principi de l'obra, que la mare li recrimina al Ramon que s'estigui prenent massa confiança. Justament acaba de dir-li que van matar el seu fill, i ell continua preguntant sobre el fill i ella mateixa, sobre com ho està intentant superar. Aquí és on Clua, tot i l'avís del mateix personatge, decideix no escoltar el seu prec per, en benefici del melodrama, seguir amb l'assetjament del Ramon que, a poc a poc i sense pudor, va despullant les capes que tapen el dolor de l'Amèlia. Em pregunto si no hagués funcionat d'igual manera si la mare l'hagués fet fora de casa per no haver de reviure el dolor. I que l'endemà el Ramon hagués tornat a presentar-se per la seva classe de cant, i de manera més orgànica tornés a treure el tema del fill mort. I fins i tot, que tot l'arc dramàtic que Clua situa en una sola tarda s'hagués desenvolupat al llarg de diversos dies, diverses classes. Però l'autor decideix que la urgència del personatge del Ramon passi per sobre de l'escut contra el dolor sota el qual viu l'Amèlia cada dia.

Com que Guillem Clua és un mestre de l'escriptura sap com fer que ella, a poc a poc, vagi descobrint-se. Primer ho fa com a exercici de teràpia i record a través d'una persona pròxima al seu fill que li pot donar nova informació (com el cant del *christmas* per excel·lència de **Mariah Carey**). Després, per explicar detalls convulsos sobre la mort del seu fill. Més tard, per protegir-se de les acusacions del seu interlocutor i finalment per confessar els pecats que no es perdona. Mentrestant, el seu company de combat va mostrant les seves cartes, però no és un personatge explícitament manipulador. Si bé ell executa el seu pla, tot el discurs del Ramon és emocional i combatiu. En aquell pis s'enfronten dos discursos a priori antitètics: el discurs pro-LGTBI i el discurs de la gent gran, que sent que aquella lluita no va amb ells. Al mateix temps, són dues maneres

d'entendre el dolor causat per la pèrdua d'un ésser estimat. Ella li retreu al jove: "El vostre dolor no és millor que el meu".

El que més destaca de *L'oreneta* és l'ofici amb què està tramada. Està molt ben escrita, trufada de grans sentències i estructurada per tal de dosificar la informació, per col·locar els girs allà on cal. Al mateix temps, tot és tan clavat que fa la sensació de ser un text massa explicatiu: no deixa espai pels buits a emplenar ni pel silenci interpretatiu. No arrisca, no agafa camins insospitats. Al cap i a la fi, és un melodrama canònic.

La direcció escènica de **Josep Maria Mestres** simplement es posa al servei del text, sense voler aprofundir massa, encarregant-se de dotar de moviments als actors per tal que tanta paraula no acabi deixant-los estàtics. Les interpretacions són bones, però no podem remarcar res de nou que la Vilarasau hagi demostrat amb escreix. Dafnis Balduz, un actor amb menys presència en el teatre català del que voldríem, té el personatge molt agafat (no en va, ja l'ha representat a l'adaptació castellana que es va fer a Madrid) i sap donar-li la intenció emocional que cal en cada moment. La virtut de Balduz rau a dotar de veritat un personatge que podria caure'ns bastant malament, però que ens fa entendre el seu posicionament.

Guillem Clua es va buidar escrivint *L'oreneta*, i el missatge que transmet és vàlid i permeable. Però no crida a la indignació, no provoca una transformació. Tan sols busca l'empatia cap a dos éssers que senten el dolor de la pèrdua d'un ésser estimat de manera diferent, i com intenten teixir el record d'aquest d'una manera conciliadora.

L'ORENETA a Figueres

Divendres 11 de Novembre a les 8 vespre al Teatre Municipal El Jardí

La senyora Amèlia, una professora de cant, rep a casa seva un home jove que vol millorar la seva tècnica vocal per cantar al memorial de la seva mare, morta recentment. Ben aviat descobrim que la cançó triada, *L'oreneta*, té un significat especial per als dos personatges, que aniran desgranant detalls del seu passat, marcat per un atemptat terrorista de signe islamista que va patir la ciutat l'any anterior.

Emma Vilarasau i Dafnis Balduz protagonitzen aquesta aplaudida obra de Guillem Clua inspirada en un atac terrorista real contra una comunitat LGBTIQ+.

Interpretació: Emma Vilarasau i Dafnis Balduz

Autoria: Guillem Clua |

Direcció: Josep Maria Mestres

Producció: Focus, LA Zona i Un 9 Teatre a l'Est

'L'oreneta' és una cançó original d'Iñaki Salvador